

NEDERLANDS / LANDS TAAL

V.U.: Johan Boodts, Kuiperstraat 66 te 9100 Sint-Niklaas - e-postadres: nederlandslandstaal@vwb.vlaanderen

'De tael is gansch het Volk'

Prudens van Duyse (1804 – 1859)

Een terugblik op de 'LOF-DAG 2023'

De 20ste LOF-prijs der Nederlandse Taal werd op 30 september 2023 uitgereikt aan niemand minder dan presentator, acteur, zanger en taalvirtuoos Bart Peeters. De prijs wordt uitgereikt aan een persoon of een organisatie die zich het jaar eraan voorafgaand verdienstelijk heeft gemaakt voor de Nederlandse taal. Vorig jaar vond dit gebeuren plaats in Leiden, dit jaar in Lier. De Stichting Nederlands Amsterdam – Brussel, opgericht in 1999 door de betreurde Jan Roukens (die met onze schrijfactie sympathiseerde), de Marnixring, de Vlaamse Volksbeweging en het Ampzing Genootschap waren de organisatoren.

Presentator Gust Peeters leidde de dag in en stelde als eerste spreker burgemeester Rik Verwaest voor. Met tal van anekdotes en een goede dosis humor wist hij de aanwezigen doorheen zijn uiteenzetting over de Vlaamse Beweging in Lier moeiteloos geboeid te houden.

Het Ampzing Genootschap, te weinig gekend in Vlaanderen, zorgde voor een muzikaal intermezzo. Deze muziekgroep is niet zomaar één van de vele muziekgroepjes in de Lage Landen.

Het nu 25-jarige genootschap stelt zich daadwerkelijk op als liefhebbers van de Nederlandse taal. Dat staat ook zo vermeld op hun webstek en is te horen in hun liedjes.

“Maar wij ergeren ons aan het buitensporig gebruik van met name het overbodige Engelse leenwoord. Niks mis met computer, baby, folder of printer. Beter goed geleend dan slecht vertaald. Maar een badmeester Aqua and Leisure Host noemen? Opzouten. Wegwezen. Mond spoelen. Bah, gatsie, potjandriekwartjes, kutjandorie zelfs.” Bernard Daelemans, voorzitter van het Vlaams Komitee voor Brussel en hoofdredacteur van Meervoud, kwam ook aan het woord. Hij had het over de positie van het Nederlands in Brussel en de aanname ervan door Franstaligen en nieuwkomers. Hij uitte zijn bezorgdheden, maar ook een zeker optimisme over de toekomst van onze taal in de hoofdstad.

Prof. Wouter Duyck analyseerde de situatie van het Nederlands in het Vlaams onderwijs. Er is een duidelijke neergang van de taalkundige vaardigheden van de jongeren te merken. Hij pleitte daarom voor meer (cognitieve) ambitie.

Erkenningsnummer P 209916

JAARGANG 33
NUMMER 9
NOVEMBER 2023

Maandelijks uitgave
Verschijnt niet in juli

De volledige ploeg:
Karel Adams
Herman Keersmaekers
Johan Boodts
Michel Roelens †
Mieke Govaert
Marijke Van Hoecke
Wim De Wit

Nieuwe Acties

Pag. 2: LOFDAG 2023 (vervolg)

Pag. 3: N.M.B.S.

Pag. 4: N.M.B.S. (vervolg)

Pag. 5: Antwerpen

Pag. 5: Eeklo

Pag. 6: Hogeschool PXL

Novotel Ieper

Een pluim voor

Pag.6: *Firma Jordant*

Minister Ben Weyts begon zijn toespraak met een verwijzing naar Prudens Van Duyse en zijn beroemde uitspraak “De taal is gans het volk”. Hij stelde dat hoe meertaliger Vlaanderen wordt, hoe meer het Nederlands nodig is als verbindende toekomsttaal en kansentaal.

De olijke lofrede werd gehouden door Hugo Matthysen, vriend van Bart. Hij eerde Bart met een kort dichtwerk. Hij verwees naar de taalvaardigheid en de geniale rijmkunst van Bart die woorden als “de meeuwen meeuwen statig...” vond waarbij “meeuwen” ondertussen als een werkwoord verspreid is geworden.

Eigen aan deze uitreiking is dat ze afwisselend in Nederland en Vlaanderen plaatsvindt en dat de gehuldigde een heel originele prijs in handen krijgt. Ook dit jaar was dit het geval: Bart kreeg een reiskoffer, met gepersonaliseerde handdoeken, kleding, tassen, bierviltjes en plectrums, allemaal voorzien van spetterende, grappige grafiek. “Zo’n mooie prijs kreeg ik nooit!” zei hij.

Een gezellige receptie vormde voor de meerderheid van de deelnemers het einde van deze succesrijke dag. Anderen genoten achteraf nog van een boottocht en een lekker diner in de stad van de ‘schapenkoppen’.

Volgend jaar vindt de Lofprijs plaats in het noorden, in Nederland. We kijken er al naar uit!

(De hele dag is terug te zien en te horen op de webstek <https://www.lof-prijs.nl/nieuws-lof-prijs-2023/lof-dag-2023-een-terugblik/>)

ACTIEPUNTEN

N.M.B.S. GENT

Batopin

Van : ZONE GENT
Naar : ZONE BRUXELLES

We hebben al een hele tijd klachten over de werking van de Belgische spoorwegen. Niet alleen om de veelvuldige vertragingen, of de logheid van de mastodont waar niemand aan durft te tornen en sommigen ongelooflijke prerogatieven hebben. Het is nog steeds, en misschien meer sinds de Waal Gilkinet er de bevoegde minister van is, een instituut dat België in het buitenland als Franstalig land wil voorstellen (enkel SNCB, geen NMBS), er niet om maalt om Brussel als Franstalige stad voor te stellen en zelfs Vlaamse stations tweetalig wilt maken.

In het Sint-Pietersstation van Gent is sinds kort een aparte ruimte ingericht met bankautomaten. Terug naar de tijd van voor de taalwetten moet men gedacht hebben, want de ruimte is tweetalig Nederlands-Frans ingericht! Batopin is hier de verantwoordelijke. Het is een nieuw, bankneutraal netwerk van geldautomaten in België. Op 31 maart 2023 heeft de federale regering een overeenkomst gesloten met de hele financiële sector, vertegenwoordigd door Febelfin, over de toegang tot cash in België. Hieruit is Batopin ontstaan.

Batopin, Belgian ATm OPTimization INitiative is een project van Belfius, BNP Paribas Fortis, ING en KBC. Samen zorgen deze banken voor de uitbouw van een optimaal netwerk van geldautomaten in België.

Reageren:

info@batopin.be

Batopin - Sint-Lazaruslaan 10, 1210 Brussel

Touch the screen

Buiten aan de ingang van het station staat een digitaal veranderend reclame/infobord met een viertalige uitnodiging tot aanraken. Op de eerste plaats en in grote letters staat de tekst er in het Engels "Touch the screen", daaronder en in kleinere letters "Raak het scherm aan". Het scherm vertoont ook af en toe Franstalige boodschappen!

Vuilnisbakken

Her en der staan er witte vuilnisbakken. We hebben al opgemerkt dat er in Vlaamse stations, dus ook in Gent, vuilnisbakken staan met tweetalige meldingen. Een klacht bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) bevestigde dat dit onwettelijk is en aangepast dient te worden, maar we hebben ook al ondervonden dat de NMBS deze opmerkingen van de VCT soms aan haar laars lapt!

Ticketautomaten

Aan de ticketautomaten is het mogelijk om treintickets in het andere taal dan het Nederlands te bestellen (Frans, Engels, Duits). Strikt genomen is dit eveneens onwettelijk. Volgens de VCT is in heel het station enkel maar het Nederlands gebruikt worden. De NMBS trekt er zich niets van aan en wat erger is, ze richt haar automaten zo in dat degene die in het Frans, Duits of het Engels zijn ticket besteld (en dat mag ook een Vlaming zijn, waarom niet) ontvangt een ticket waar nooit Brussel op staat, maar altijd en alleen het Franse Bruxelles.

Er is hierover reeds klacht ingediend bij de VCT, maar de VCT verschuilt zich achter het feit dat er gewoon geen andere taal dan het Nederlands beschikbaar mag zijn en de NMBS doet voort met buitenlanders het idee te geven dat Brussel een Franstalige stad is.

Omgeroepen mededelingen

Met de digitalisatie van de omroepen op de perrons worden bij mededelingen in het Frans, Engels en Duits (wat strikt genomen dus niet mag) de Brusselse stationsnamen stelselmatig verfranst. Het gaat dan altijd om Bruxelles Midi en Bruxelles Central.

Is het dan nog verwonderlijk dat in Brusselse stations er winkels en zelfs apotheken zijn, waar er enkel Franse meldingen zijn? De Vlaamse laksheid is ongelooflijk groot. Zijn er dan geen politici meer die de trein nemen en dit opmerken? Zijn zij blind en doof geworden?

Het wordt hoog tijd dat de Vlaamse Beweging en de Vlaamse politici het probleem NMBS serieus neemt en tenminste een colloquium over de NMBS organiseert. In de jaren 80 is dit reeds gebeurd, het eindigde met de oproep tot splitsing, iets wat ook door oud-NMBS-bestuurder Marc De Scheemaeker als een betere oplossing wordt beschouwd.

Reageren:

bij de politieker waar u voor gestemd heeft bij de laatste verkiezingen

bij de NMBS: klantendienst@b-rail.be

ANTWERPEN

Op de Meir, de voornaamste winkelstraat van Antwerpen, staan vuilnisbakken met een Engelstalige gebruiksaanwijzing: "Push me down". Geen Nederlands op de vuilnisbakken!
Reageren: info@antwerpen.be of els.van.doesburg@antwerpen.be (bevoegde schepen)
Schrijven: Stadhuis, Grote Markt 1, Antwerpen

Nog in Antwerpen:
'Parkeer en Rij'-parking op de Linkeroever.
Als je na je parkeertijd de betaling doet, verschijnt er enkel Engels op het scherm.
Blijkbaar kan je je taal niet kiezen!
"Push, swipe or insert your card".
Reageren: info@antwerpen.be of mobiliteitparkeren@antwerpen.be

E EKLO

In het stedelijk 'Het Eikenblad' van september '23 wemelt het van woorden en zegswijzen uit de taal van Biden en King Charles.
Sprokkelmand Eikenblad sept.'23
place to be – green me up – eat good – feel good –catering – events – your home, your rules –
lifecoaching – citymarketing – workshops –crowdfunding – be-alert – let's save food – keep fit –
core & stretch – stretching – repair– mindful – ladies – circle – flyers – arcade run – open call – stickerart –The Human Grijper – pop-up – soundtrack –voorleesbuddy – quote – try-out –kerstshoppingfestival – afterworkparty – laatavondshoppen – site – dierevent - drankstands (AVH)

Reageren:
communicatie@eeklo.be
Schrijven: Industrielaan 2 9900 Eeklo

HOGESCHOOL PXL

Dear Madam, Sir,

Hogeschool PXL is exploring the potential of a new self-learning planning assistant. We attach great importance to your opinion. Therefore, we ask for about 5 minutes of your precious time to complete our questionnaire. If you wish, your answers will remain anonymous.

Voor zover u weet waar de Hogeschool PXL ligt (Hasselt), verkeren de beleidsmensen van deze Hogeschool in de waan dat ze in New-York of minstens in Londen vertoeven. Voor een onderzoek verzonden ze een uitnodiging die volledig in het Engels was opgesteld. (IVH)

Reageren:

Hogeschool PXL • Elfde-Liniestraat 24A (11L-D) • 3500 Hasselt
T +32 11 77 54 88 • E Ilse.Vos@PXL.BE • W www.pxl.be

NOVOTEL IEPER

Ik ben gewoon dat je in een hotel verwelkomd wordt in de taal van de streek / land.

Niet bij Novotel Ieper, op de toegangsdeur (de voordeur) staat "Bienvenue - Welcome" in twee talen en met het Frans voorop, maar niet in het Nederlands. (IVH)

Schrijven: Novotel Ieper Centrum Flanders Fields Sint Jacobsstraat 15 8900 Ieper
Stralen: H3172@Accor.com

Een pluim voor

POSITIEF NIEUWTJE

Hiernaast de foto van een van de bestelwagens van de firma Jordant in Bornem. Merk de leeuw op en de domeinnaam van de firma. Ondertussen is het al de tweede generatie van deze Vlaamsgezinde onderneming die altijd puik werk levert. (LVN)

